

Dosarul nr. 2ra-264/2020

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Șoldănești (jud. E. Lavciuc)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Minciuna)

ÎNCHEIERE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Andrei Bobeica, reprezentat de avocatul Mihaela Cecan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Veronica Scripnic împotriva lui Andrei Bobeica, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei și copilului Șoldănești cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și determinarea domiciliului copilului minor și

cererea reconvențională depusă de Andrei Bobeica împotriva Veronicăi Scripnic, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, municipiul Chișinău cu privire la determinarea domiciliului copilului minor,

împotriva deciziei din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Veronica Scripnic, casată hotărârea din 06 august 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești și emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii inițiale și respingere a acțiunii reconvenționale,

c o n s t a ț ă :

La 12 aprilie 2017 Veronica Scripnic a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Bobeica cu privire la încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor și determinarea domiciliului copilului minor.

În motivarea acțiunii a invocat că s-a aflat în concubinaj cu pârâtul Andrei Bobeica și la data de xxxxx s-a născut fiica xxxxx, care se află la întreținerea și educația ei, pe când Andrei Bobeica nu acordă ajutor material pentru întreținerea fiicei minore.

Cu referire la prevederile art. 74-75 Codul familiei, a considerat că deoarece Andrei Bobeica nu dispune de un salariu achitat regulat, acesta urmează să achite pensia de întreținere pentru copilul minor în sumă bănească fixă.

Reclamanta și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 74-75 Codul familiei, art. 166- 167, 240-241 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Andrei Bobeica în beneficiul său a pensiei de întreținere pentru copilul minor xxxxx, născută la xxxxx,

în mărime de 1000 de lei lunar, începând cu ziua depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului de către copil.

La 01 august 2017 Veronica Scripnic a depus cerere cu privire la extinderea pretențiilor din acțiune împotriva lui Andrei Bobeica, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei și copilului Șoldănești, prin care a solicitat determinarea domiciliului copilului minor xxxxx născută la data xxxxx cu mama Veronica Scripnic și încasarea de la Andrei Bobeica în beneficiul său a pensiei de întreținere pentru copilul minor xxxxx în mărime de 1000 de lei lunar, începând cu ziua depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului de către copil.

La 27 octombrie 2017 Andrei Bobeica a depus cerere reconvențională împotriva Veronicăi Scripnic, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana mun. Chișinău cu privire la determinarea domiciliului copilului minor.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că până la finele anului 2016, dânsul a locuit împreună cu Veronica Scripnic și copilul comun xxxxx, precum și cu ceilalți doi copii ai Veronicăi Scripnic la domiciliul său din xxxxx, mun. Chișinău și a întreținut toți trei copii fără a face careva diferență.

La sfârșitul anului 2016, Veronica Scripnic fără careva motive a luat copiii și a trecut cu traiul în satul Găuzeni, r-nul Șoldănești.

Pe parcursul perioadei cât Veronica Scripnic a locuit în satul Găuzeni, r-nul Șoldănești, copilul minor Ionela Scripnic a fost lăsată de mai multe ori fără supravegherea unui matur pentru o perioadă îndelungată, fapt despre care au fost anunțate organele competente.

Din septembrie 2017 Veronica Scripnic a trecut cu traiul în or. Șoldănești și dânsul nu cunoaște din ce surse aceasta închiriază locuința și întreține trei copii minori, deoarece ea nu are surse de venit și nu are vreun loc de muncă.

Cu toate că organul de tutelă a stabilit un grafic de întrevvedere a copilului minor cu tatăl, Veronica Scripnic împiedică acest fapt prin diferite metode, certuri și injurii.

În luna septembrie 2017, dânsul a vizitat fiica la grădiniță, unde a observat că minora are nevoie de asistența unui medic și a solicitat educatorului să comunice acest fapt Veronicăi Scripnic și să o convingă să meargă cu copilul la medic.

La vizita repetată a copilului minor, a constatat faptul că xxxxx nu a fost prezentată unui medic pentru consultație, iar starea de sănătate s-a înrăutățit, motiv din care dânsul a luat copilul la domiciliul său și a internat-o la IMSP Institutul Mamei și Copilului mun. Chișinău.

A considerat că copilul minor xxxxx urmează să locuiască cu dânsul, deoarece este foarte atașat de dânsul, deține în proprietate o locuință cu două odăi, are un loc de muncă și poate oferi copilului minor toate cele necesare pentru un trai decent și educație.

Reclamantul și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 37 Codul familiei, art. 7, 73, 74, 83 alin. (2), 85 alin. (4), 94, 166-168, 172 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii reconvenționale și stabilirea domiciliului copilului minor xxxxx cu tatăl Andrei Bobeica.

La 18 mai 2018 Andrei Bobeica a depus cerere de concretizare a cerințelor din acțiunea reconvențională, prin care a solicitat admiterea acțiunii

reconvenționale, determinarea domiciliului copilului minor xxxxx cu tatăl și încasarea din contul Veronicăi Scripnic în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acesteia a invocat că începând cu luna octombrie 2017 și până la 16 martie 2018, aflând despre faptul că fiica xxxxx este bolnavă a efectuat numeroase tratamente, inițial la IMSP Institutul Mamei și Copilului mun. Chișinău unde a fost diagnosticată cu xxxx, ulterior s-a adresat cu fiica minoră la IMSP Spitalul Dermatologie și Maladii Comunicabile unde a fost diagnosticată cu xxxxx, unde a făcut câteva cure de tratament ambulator.

Faptul că Veronica Scripnic de mai multe ori a lăsat copilul minor fără supravegherea unui matur, nu a prezentat copilul la consultația unui medic atunci când fiica dădea semne evidente că necesită asistență medicală, l-a determinat să ia copilul minor să locuiască cu el, deoarece mama fetei neglijează intenționat starea sănătății copilului.

Prin hotărârea din 06 august 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești, a fost respinsă acțiunea Veronicăi Scripnic ca fiind neîntemeiată. A fost admisă acțiunea reconvențională a lui Andrei Bobeica și a fost determinat domiciliul copilului minor comun al păților fiica xxxxx născută la 26 noiembrie 2014 împreună cu tatăl - Andrei Bobeica. Au fost încasate de la Veronica Scripnic în beneficiul lui Andrei Bobeica cheltuielile de judecată în mărime totală de 11650 de lei.

Prin decizia din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Veronica Scripnic, reprezentată de avocatul Marin Postu, casată hotărârea din 06 august 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea Veronicăi Scripnic a fost admisă. A fost stabilit domiciliul copilului minor xxxxx cu mama Veronica Scripnic, împreună cu frații mai mari xxxx. A fost încasată de la Andrei Bobeica în beneficiul Veronicăi Scripnic, pensia de întreținere a copilului minor xxxxx, născută la xxxxx în sumă de 1000 de lei lunar, începând cu data de 12 aprilie 2017, până la atingerea majoratului de către copil. A fost respinsă acțiunea reconvențională a lui Andrei Bobeica. Au fost încasate de la Andrei Bobeica în beneficiul Veronicăi Scripnic cheltuielile de judecată suportate, compuse din taxa de stat în sumă de 100 de lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei și de transport în sumă de 1200 de lei.

La 21 februarie 2019, Andrei Bobeica a declarat recurs împotriva deciziei din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 29 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Andrei Bobeica, a fost casată decizia din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Veronica Scripnic, a fost casată hotărârea din 06 august 2018 și a fost emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea depusă de Veronica Scripnic a fost admisă. A fost încasată de la Andrei Bobeica în beneficiul Veronicăi Scripnic pensia pentru întreținerea copilului minor xxxxx, născută la xxxxx în mărime bănească fixă, a câte 1000 de lei lunar, începând cu data adresării în instanța de judecată, 12 aprilie 2017 și până la atingerea de către copil a majoratului. Acțiunea reconvențională depusă de Andrei Bobeica a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Au

fost încasate de la Andrei Bobeica în beneficiul Veronicăi Scripnic cheltuielile de judecată suportate, compuse din taxa de stat în sumă de 100 de lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei și de transport în sumă de 1200 de lei.

Prin încheierea din 19 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost ridicată cauza de la examinare în ordine de recurs și a fost restituită la Curtea de Apel Chișinău pentru emiterea unei decizii suplimentare.

Prin decizia suplimentară din 04 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost stabilit domiciliul copilului minor xxxxx, cu mama Veronica Scripnic.

În susținerea soluției sale instanța de apel a aplicat prevederile art. 16 din Legea nr. 338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului, art. 51, 52, 63 alin. (1) –(3) din Codul familiei, art. 19, 18 din Convenția cu privire la drepturile copilului și a ajuns la concluzia casării hotărârii primei instanțe și respingerii acțiunii reconvenționale depuse de Andrei Bobeica cu motivarea că, atât normele de drept național, cât și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel, Colegiul instanței de apel având în vedere interesul copilului de a se dezvolta într-un mediu sigur, sănătos și care să-i confere stabilitate, precum și ținând cont de vârsta fragedă a copilului, a considerat că interesul copilului este ca acesta să fie crescut, îngrijit, educat și protejat de către mamă, cel puțin până la vârsta când copilul va putea decide cu cine din părinți să locuiască în continuare. Părțile implicate trebuie să înțeleagă că măsura stabilirii domiciliului la mamă nu trebuie interpretată ca o sancțiune la adresa tatălui sau copilului, iar copilul trebuie sprijinit pentru a se acomoda în noul mediu fără a întrerupe legăturile cu persoanele apropiate.

Colegiul instanței de apel a mai reținut faptul, că între frații mai mari,- xxxxx, și sora lor xxxxx există o legătură de sânge și o relație frățească armonioasă și confortabilă. Or, orice acțiuni ale părinților care au copii minori se efectuează în interesul copiilor minori. Respectiv, toți cei trei copii ai apelantei sunt minori, iar o eventuală despărțire a fraților mai mari de sora mai mică afectează atât confortul psihologic al fraților, cât și confortul psihologic al minorei.

Astfel, ținând cont de vârsta fragedă a copilului, precum și întru crearea condițiilor necesare pentru creșterea și dezvoltarea completă și armonioasă a copilului minor, acesta are nevoie de afecțiunea, înțelegerea, sprijinul și siguranță morală permanentă, pe care poate să ofere mama, în special fetiței.

Mai mult ca atât, separarea minorei xxxxx, născută la data de xxxxx, de către frații săi mai mari, Colegiul instanței de apel o consideră inadmisibilă, ca fiind o măsură extremă cu caracter excepțional, care ar putea fi justificată doar prin lipsa posibilităților unuia dintre părinți de a-i crește și educa împreună, și întru evitarea traumatismului psihic, ce poate fi cauzat prin stabilirea unor domiciliu diferite.

În temeiul celor expuse, cu aplicarea prevederilor art. 74 alin. (1) și (3) coroborat cu art. 76 Codul familiei, instanța de apel a ajuns la concluzia admiterii

acțiunii inițiale a Veronicăi Scripnic cu încasarea de la Bobeica Andrei în beneficiul lui Scripnic Veronica a pensiei pentru întreținerea copilului minor xxxx, născută la xxxx, în mărime bănească fixă, a câte 1 000 de lei lunar, or, suma de 1000 lei, este una care ar asigura copilului în nivel de asigurare corespunzător.

La 13 decembrie 2019 Andrei Bobeica, reprezentat de avocatul Mihaela Cegan, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel o consideră neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel nu a respectat prevederile art. 373 CPC, decizia fiind emisă cu încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

A susținut că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar și nu s-a expus asupra tuturor probelor prezentate de către recurent, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii date nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

A invocat că instanța de apel incorect a stabilit domiciliul copilului minor xxxxx cu mama Veronica Scripnic, deoarece ultima nu are grijă de copil, motiv din care fiica a ajuns într-o stare de sănătate gravă. Veronica Scripnic de multe ori a lăsat copilul minor xxxxx în prezența celorlăți doi copii minori, fără supravegherea unui matur și pe faptul dat în luna august a anului 2017 a depus plângeri la Direcția asistență socială și protecție a familiei și copilului Șoldănești și la Inspectoratul de Poliție Șoldănești.

A mai invocat că este eronată concluzia instanței de apel precum că deține cu drept de proprietate un imobil cu suprafața totală de 37,9 m² în mun. Chișinău, str. xxxxx, care are doar o cameră, deoarece apartamentul său de fapt are două odăi separate și spații pentru dormit în ambele odăi, iar presupunerea instanței de apel că Andrei Bobeica deține doar un dormitor este absurdă.

Instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor recurentului indicate în referință cu înscrisurile anexate la actele cauzei la data de 10 decembrie 2018.

Este în contradicție cu probele administrate la caz și concluzia instanței de apel precum că xxxxx frecventează grădinița începând cu data de 01 septembrie 2017, deoarece începând cu 01 octombrie 2017 și până la 16 martie 2018 o perioadă de 5 luni copilul s-a aflat cu tata Andrei Scripnic, însă necătând la aceasta, instanța de apel a încasat de la el în beneficiul Veronicăi Scripnic pensie pentru întreținerea copilului minor xxxxx în sumă de 1000 de lei lunar, începând cu data de 12 aprilie 2017 până la atingerea majoratului de către copil.

La fel, sunt neîntemeiate concluziile instanței de apel precum că copilul este atașat de mama, deoarece actele cauzei denotă cu certitudine că copilul este atașat de tata și relația dintre copil și tată este foarte strânsă.

Prin notificarea din 14 ianuarie 2020 Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. La 16 ianuarie 2020, intimații au recepționat copia recursului depus de Andrei Bobeica, reprezentat de avocatul Mihaela Cegan (f.d.107-112, vol.III).

La 07 februarie 2020 Veronica Scripnic, reprezentată de avocatul Marin Postu, a depus referință, prin care a solicitat de a fi considerat inadmisibil recursul declarat de Andrei Bobeica.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 17 octombrie 2019 și a fost comunicată la poșta electronică a avocatului Mihaela Cecan, reprezentant al recurentului Andrei Bobeica, la data de 25 noiembrie 2019 (f.d. 91, vol. III).

În circumstanțele date, recursul declarat de Andrei Bobeica, reprezentat de avocatul Mihaela Cecan, la data de 13 decembrie 2019, este depus în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Andrei Bobeica, reprezentat de avocatul Mihaela Cecan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza

Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Andrei Bobeica, reprezentat de avocatul Mihaela Cecan, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Andrei Bobeica, reprezentat de avocatul Mihaela Cecan, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru